A. 1835. N°. 111.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 15 September.

FRANKFORT, den 11den September.

Berigten uit Konstantinopel, van den 19den Augustus, melden, dat de Porte bij voortduring troepen uitrust en afzendt, ten einde den opstand in Albanie te dempen. Zij moet zich bij den Franschen gezant beklaagd hebben, dat, gelijk vroeger in Syrie, nu ook weder in Albanie de opstandelingen door Franschen geholpen worden. — De Vorst van Servie, Prins *Milosch*, is, op uitnoodiging van de Porte, te Konstantinopel gekomen. Den 17den dezer is aldaar ook aangekomen de graaf *van Stroganoff*, die zich naar Athene begeeft, ten einde namens den Keizer van Rusland, Z. M. den Koning van Griekenland met zijne troonsbeklimming geluk te wenschen. — De pest maakt nog voortgangen te Konstantinopel, doch minder onder de Turken dan onder de overige ingezetenen.

— De jongste berigten uit Scutari melden, dat de opstandelingen met den pacha eindelijk eene overeenkomst hebben gesloten, volgens welke zij hem, in afwachting van antwoord uit Konstantinopel, in de citadel van levensmiddelen zullen voorzien. Het schijnt, dat de tijding van de aankomst eener scheepsmagt op de kusten van Albanie hen hiertoe wel voornamelijk bewogen heeft.

BERLIJN, den 5den September.

Z. M. de Koning is den 2den dezer, 's avonds om 6 uur, te Kapsdorf aangekomen. 's Anderen daags hebben zich ook al de overige vorstelijke personen begeven naar de onderscheidene oorden, tot hun verblijf bestemd. Den 4den had er groote parade plaats. De Koning gaf, te dier gelegenheid, bij de ontvangst van den Keizer, aan hoogstdenzelven voor het front het rapport over. Na den afloop der parade bezocht de Keizer het graf van Prins *Blucher* te Krieblowitz, begeleid van den gewezen adjudant deszelven, den generaal-majoor graaf *van Nostitz*. Later kwam ook de Koning te Krieblowitz. 's Middags aten de gezamenlijke vorstelijke personen bij Z. M. den Koning, en 's namiddags maakten hoogstdezelven gebruik van een thee, waartoe zij door de officieren van het kamp genoodigd waren.

ZWITSERLAND.

Bern, 7 September. Men verneemt dat de regering van dit kanton voornemens is, om, even als die van Aargau en Lucern, maatregelen te nemen tegen de toenemende aanmatigingen van de Roomsch-katholijke geestelijkheid.

Zurich. De groote raad van Aargau heeft den 2den September onder anderen besloten: 1°. aan den bisschop te kennen te geven, dat de groote raad zijn protest tegen de afzetting van de wederspannige geestelijken voor niet gegrond houdt, maar daarin eene schending van bezworene pligten vindt, en derhalve hem tot intrekking van dit protest uitnoodigt, terwijl hij, bij ontstentenis daarvan, de onvermijdelijke gevolgen zal moeten afwachten; 2°. bijaldien de bisschop niet mogt toegeven, zullen de inkomsten, welke hij van Aargau trekt, ingehouden worden, zal Aargau uit het bisdom treden, en de groote raad dadelijk vergaderen; 3°. de geestelijken zullen den eed op de staatsregeling afleggen.

LONDEN, den 9den September.

Een aantal leden van het huis der gemeenten, aan welkers hoofd zich Mr. *Bernal*, de voorzitter van de afzonderlijke comités van gezegd huis, bevond, hebben gisteren avond op nieuw de hervormingsbill op de gemeente-besturen uit het bewuste huis der gemeenten naar dat der lords overgebragt, en bij die gelegenheid aan hunne lordschappen te verstaan gegeven, dat de gezamenlijke leden van het eerstgenoemde huis den vorigen avond goed gevonden hadden, om, ten einde alle verdere onaangenaamheden en misverstand tusschen de beide huizen te voorkomen, niet langer bij hunne lordschappen op het doen van nog enkele nadere toegevingen in gemelde bill aan te dringen, maar zich te vergenoegen met die inschikkingen, welke door hunne lordschappen laatstleden Vrijdag, ten opzigte van deze bill, gebezigd zijn, en dien ten gevolge ook thans aan dezelve hunne goedkeuring te geven.

Het in comité overwegen van de bill, strekkende ter hervorming van de bestaande politie in Ierlands hoofdstad, is, op de motie van lord *Farnham*, tot over drie maanden verschoven.

Tot de prorogatie van het parlement, welke morgen namiddag allerwaarschijnlijkst zal plaats vinden, worden heden de benoodigde toegangkaartjes uitgegeven aan alle personen, welke voornemens zijn die plegtigheid bij te wonen.

Gisteren middag is de jongere broeder van den hertog van Nemours, die zich nog bij voortduring te Londen bevindt, van Brest te Portsmouth aangekomen, en in die zeehaven met vreugdeschoten en de verschuldigde eerbewijzen ontvangen.

De Russische gevolmagtigde afgezant aan ons hof, graaf *Pozzo di Borgo*, heeft aan den heer *J. Ross*, den bekenden reiziger naar de Noord-Pool-streken, van wege de Keizerin van Rusland, eene gouden snuifdoos, met diamanten omzet, en op 1000 guinjes innerlijke waarde geschat wordende, ten geschenke overhandigd.

Gisteren zijn op nieuw uit deze hoofdstad, met de stoomboot *de London Merchant*, ongeveer een driehonderdtal manschappen, behoorende tot de Spaansche expeditie, naar Santander vertrokken. Onder de officieren, welke deze manschappen vergezelden, bevonden zich de brigadier-generaals *Evans* en *Reid*, benevens de kolonel *Kinloch*.

Ontvangene berigten uit Lissabon, loopende tot den 24sten Augustus, houden in, dat het huwelijk van de Koningin van Portugal met eenen jongen Prins van Saxen-Coburg eindelijk stellig zou besloten zijn. Omtrent het verleenen eener geregelde Portugesche gewapende hulp aan Spanje, scheen nog niets beslist te zijn.

LONDEN, den 12den September.

Laatstleden Donderdag is het parlement door Z. M. den Koning met de volgende aanspraak gesloten:

MYLORDS EN HEEREN!

« Het strekt mij tot innig genoegen, dat de staat van de openbare dienst mij veroorlooft uwe verdere tegenwoordigheid te ontberen, en u niet langer die verpligtingen op te leggen, welke gij met zoo veel ijver en gezetheid vervuld hebt.

« Ik ontving van alle vreemde mogendheden voldoende verzekeringen van derzelver wenschen om de goede verstandhouding met Mij te onderhouden, en Ik zie met vertrouwen de handhaving des algemeenen vredes te gemoet, welke het doel van mijne bestendige zorgen is geweest, en zal zijn.

« Ik betreur het, dat de burgerstrijd in de Noordelijke gewesten van Spanje nog tot geen einde is gebragt; maar, een innig belang stellende in het welzijn van de Spaansche monarchij, zal Ik, bij voortduring, Mijne meestgespannen aandacht op dat land vestigen, te gader met de drie mogenheden, met welke Ik het traktaat van viervoudige alliantie gesloten heb; en Ik heb, bij de bevordering der bedoelingen van dat traktaat, de magt uitgeoefend, welke aan Mij door de wetgeving is versterkt, en heb aan Mijne onderdanen toestemming verleend om in dienst van de koningin van Spanje te treden.

« Ik heb met Denemarken, Sardinie en Zweden nieuwe overeenkomsten gesloten, ten einde den handel in negerslaven voor te komen. Ik hoop spoedig de bekrachtiging te erlangen van een dergelijk verdrag, hetwelk met Spanje is aangegaan.

« Ik ben tot hetzelfde oogmerk in onderhandeling met andere mogendheden in Europa en Zuid-Amerika, en ik vertrouw, dat eerlang de vereende pogingen van alle beschaafde volken dezen handel zullen stuiten.

Ik beaam ten volle, dat gij uwe aandacht gevestigd hebt op de regeling der gemeentebesturen in Engeland en Wales, en Ik heb met genoegen de bill bekrachtigd, welke gij tot dat einde hebt aangenomen. Ik werk met openhartigheid tot dezen belangrijken maatregel mede, welke berekend is om ontevredenheid te verminderen, rust en eendragt aan te kweeken, en aan de gemeenten de voordeelen van een verantwoordelijk beheer te verschaffen.

« Het strekt mij tot groote blijdschap, dat de inwendige staat van Ierland zoodanig is geweest, dat dezelve heeft toegelaten dat gij voor de noodzakelijke gestrengheid eener wet, welke is kunnen worden afgeschaft, bepalingen van een' milder aard hebt kunnen in de plaats stellen. Geen gedeelte mijner pligten is mij zoo aangenaam als de verzachting van eene strafbepaling, in elk geval, waarin zulks kan geschieden, zonder orde en rust benadeelen.

« MIJNE HEEREN VAN HET LAGERHUIS!

« Ik dank u voor den spoed, waarmede gij de begrootingen hebt toegestemd.

« Gij hebt niet slechts voorzien in de uitgaven van het jaar, en in de renten der aanzienlijke som, aan de eigenaars van slaven in mijne overzeesche bezittingen verleend, maar tevens in verscheiden onvoorziene en geldelijke vorderingen.

« Het moet tot groot genoegen strekken, dat deze vorderingen niet slechts zonder nieuwe belastingen zijn gedekt, maar dat gij eenige voortgangen hebt gemaakt in de vermindering van de lasten mijner volken.

« Ik ben in staat u geluk te wenschen, dat de bepalingen, waarop de leening ter schadevergoeding van de eigenaren der slaven, gesloten is, tot afdoend bewijs strekken van den bloeijenden staat van 's lands crediet, en van dat algemeen vertrouwen, hetwelk het gevolg is van het besluit om 's lands verbindtenissen na te komen en de openbare goede trouw te handhaven.

« MIJLORDS EN HEEREN!

« Ik weet dat ik veiliglijk op uwe trouwhartigheid en vaderlandsliefde kan steunen, en Ik vertrouw, dat, wanneer gij naar uwe onderscheiden graafschappen wederkeert, en die betrekkingen herneemt, welke gij tot zoo groot voordeel voor den lande vervult, gij aan alle klasssen van uwe landgenooten zult aanbevelen gehoorzaamheid aan de wet, verkleefdheid aan de staatsregeling, en een geest van bezadigde verbetering, welke, onder den Goddelijken bijstand, de zekerste middelen zijn tot behoud der rust en tot verhooging van den bloei, welken dit land geniet."

Het parlement is tot den 10den November uiteen gegaan.

PARYS, den 11den September.

Gisteren hebben de dagbladen het berigt medegedeeld, dat Cadix het hoofd opgestoken en de eischen van de beteugelde oproerige militie te Madrid weder opgevat heeft; voorts, dat Malaga de constitutie van 1822 afgekondigd heeft, en den steen van *Isabella* voor dien der constitutie heeft laten plaats maken. Thans meldt het ministeriele avondblad weder het volgende:

« Te Grenada heeft men den kapitein-generaal vermoord. Te Palma is de regering omvergeworpen en eene junta aangesteld. De generaal *Castellar*, tusschentijds kommandant van Barcelona, heeft moeite gehad om de muitelingen in toom te houden. Men heeft den brigadier *Cormera*, gewezen kommadant van de marine in Katalonie, daar willen vermoorden; maar hij is het gelukkig ontkomen."

Sommigen meenen het daarvoor te kunnen houden, dat don *Carlos* deze volksberoerten, onder de leus van vrijheid en constitutie, onder de hand bevordert, uitgaande van het beginsel, hetwelk de aanhangers van Karel X in Frankrijk hebben opgevat, dat uit de meeste verwarring het spoedigst de herstelling van den ouden staat van zaken zal volgen.

Op de nieuwe zamenstelling van het ministerie te Madrid is gevolgd eene proclamatie van de Koningin-Regentes, waarbij te kennen gegeven wordt, dat de regering besloten heeft, van de grondslagen van het *Koninklijk-Statut* (van Ferdinand) niet af te wijken; dat er maatregelen zullen genomen worden, om de rebellen, die op onderscheidene punten des Koningrijks oproerige junta's ingesteld hebben, op eene afschrikkende wijze te straffen, bijaldien zij zich niet spoedig mogten onderwerpen en de Koninklijke goedertierendheid inroepen. Aan brandstichters en moordenaars zal echter geene genade verleend worden. Bij een dekreet, nevens deze proclamatie gevolgd, wordt de onverwijlde ontbinding van de in de provincien opgerigte junta's bevolen, op straffe van de misdaad der rebellie te boeten. Bij een ander dekreet wordt de verkoop der nationale goederen, gedurende de revolutie van 1820 gedaan, bekrachtigd en bevolen, dat de goederen aan de koopers zullen wedergegeven worden.

Den 30sten Augustus heeft de stedelijke militie van Sevilie eene volksbeweging, gelijk die van Malaga en Cadix, trachten te bevorderen; maar door de kloekmoedigheid van den kapitein-generaal en de goede houding van het garnisoen was zulks belet.

Men verzekert te Madrid, dat er troepen naar Malaga en Cadix zouden gezonden worden, ten einde deze beide steden weder tot haren pligt te brengen. Men dacht niet, dat de rebellen veel tegenstand zouden bieden.

— De wet ter beteugeling van de drukpers door de kamer der pairs met 99 tegen 121 stemmen aangenomen zijnde, heeft het gouvernement de naleving der drie wetten, welke dezer dagen voor de veiligheid van den staat gemaakt zijn, aanbevolen.

De zittingen van de kamer der pairs zijn nu door de regering weder gesloten.

— Het ministeriele avondblad wederspreekt het sedert langen tijd in omloop gebragte gerucht, dat de Porte aan de Fransche oorlogsbrik *la Mesange* de doorvaart door de Bosphorus zou geweigerd hebben. De Porte heeft dit toegestaan, maar de Fransche gezant heeft goedgevonden van die vergunning geen gebruik te maken.

— Te Bresse is een zonderlinge zelfmoord gepleegd. De heer *Game*, oud 36 jaar, was in huis bij den heer *Belaysoud*, oud 60 jaar, deed zaken met hem en was zijn opregte vriend. Beiden verzamelden een tamelijk vermogen, de heer *Balaysoud* 80,000 franken, de heer *Game*, 40,000 franken. De heer *Balaysoud* stierf aan eene beroerte. De heer *Game* werd bij testament zijn eenige erfgenaam. Maar zwaartillend van aard zijnde, trok hij zich den dood van zijnen vriend zoo sterk aan, dat hij begon te mijmeren en zich eindelijk van het leven beroofde. Vooraf had hij alle zijne schuldvorderingen vernietigd en er quitantie voor gegeven aan zijne schuldeischers, die alle zijne naastbestaanden waren. Het overige van zijn vermogen heeft hij aan liefdadige gestichten vermaakt, na aftrek van drie legaten, ieder van 3000 franken, aan drie geestelijken, die kennissen van zijne jeugd schijnen geweest te zijn.

— De heer *Maes*, en zijne echtgenoot, die dezer dagen in hunne woning te Parijs vermoord zijn, waren afkomstig van Gend, in Belgie, en stonden daar zoo wel als hier bekend als zeer rijke en mildadige lieden, die veel goeds aan de armen deden, en jaarlijks wel [illegible] franken daartoe besteedden. Alle personen, die hun huis te Parijs bewoonden, zijn thans in hechtenis genomen, ook de neef van mevrouw *Maës*, die eerst slechts bewaakt werd. Men heeft in den kelder eene som van 600,000 fr. gevonden, en in den muur van de kamer 180,000 fr. In een zakboekje van het slagtoffer heeft men de aanteekening van dien verborgen schat gevonden. De berging in den kelder was in tegenwoordigheid van vier getuigen geschied, onder welke zich de poortier *Logerot* bevond. Deze heeft bij den regter van instructie bekend het bergen te hebben bijgewoond, en op zijne aanwijzing is dan ook de opgraving geschied. Men heeft een gat van vijf voet langs den muur van den kelder gegraven. Toen men op die diepte in den grond was, zeide *Logerot* tegen de werklieden, dat zij maar tegen den muur moesten slaan, en daarop vond men spoedig eenige looden kistjes, waarin zich goudgeld bevond. Voor zes jaar was het daar nedergelegd. Dat *Logerot*, zijnde de neef van mevrouw *Maës*, zulks wist, strekt niet ten zijnen bezware, maar veeleer ter zijner verontschuldiging; want *Logerot* bewaarde het huis sinds drie maanden, en het zou hem dus gemakkelijk gevallen zijn, om bij afwezigheid van zijne meesters en naast bestaandenden, schat magtig te worden. Bij een onderzoek in zijn huis heeft men ook niets ontdekt. *Logerot* was voor twee maanden getrouwd, en zijne vrouw ontving bij die gelegenheid van den heer *Maes* eene som van 24,000 franken.

ARNHEM, den 11den September.

Gisteren heeft Hare Majesteit de Koningin, vergezeld van Prinses *Albert* en de beide jonge Prinsessen der Nederlanden, het Huis te Middachten met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereërd.

Ofschoon het weder niet gunstig was, heeft echter Hare Majesteit met het verdere Hooge Gezelschap, na het nuttigen van een dejenner dinatoir, en begeleid door den Graaf en de Gravin *van Reede*, de Bosschen van Middachten bezocht.

AMSTERDAM, den 13den September.

Beurs van den 11den September.

De aandacht onzer speculanten blijft alleen op de zaken van Spanje gevestigd. Tot nu is uit voornoemd land nog geene gunstige tijding aangekomen, welke de houders van Spaansche schuldbrieven zoude kunnen opbeuren; integendeel de tijdingen worden van dag tot dag bedroevender; de onderscheidene factien mergelen het land uit; daarbij wilde men heden weten, dat de Carlisten vorderingen maken en verscheidene geldbezendingen voor het kabinet der Koningin door de Carlisten buit gemaakt zijn.

Men voedt geene hoop te Parijs, dat het nieuwe Spaansche ministerie de rust aan het land zal wedergeven, en alleen met eene interventie zouden de zaken een gunstiger keer kunnen nemen; maar deze geschiedt niet.

Fluctuatien der prijzen:

Holland, Onze $2\frac{1}{2}$ pCt. bleven bij eenigen, doch niet aanmerkelijken handel [illegible] $\frac{1}{4}$; 5 pCt. werden in kleine [illegible] $101\frac{5}{8}$ en $\frac{11}{16}$ omgezet; [illegible] oude sijndicaat $93\frac{7}{8}$ en nieuwe [illegible]

Spanje, 5 pCt. perpetuelen openden [illegible], vielen tot $29\frac{7}{8}$ terug en bleven op deze hoogte, met verkoopers; 3 pCt. werden van $19\frac{1}{4}$ tot $18\frac{3}{4}$ afgegeven; uitgestelde $12\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$ bij zeer tragen omzet; obligatien cortes zijn in het begin à $27\frac{7}{8}$ gedaan, doch de markt verflaauwde in den loop der beurs zoodanig, dat dezelve op het eind à 27 aangeboden bleven; in coupons was geen handel.

Rusland, Oude Russen à 104 en $104\frac{1}{8}$ gedaan; Russen van 1831 en 1833 $99\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$; roebels $68\frac{1}{4}$ bij stille affaire.

Oostenrijk, 5 pCt. metalliеken was gezocht voor binnenlandsche rekening en betaalde men daarvoor $99\frac{5}{8}$; ook in $2\frac{1}{2}$ pCt. was iets te doen à $54\frac{1}{8}$; Nieuwe Weener aandeelen *f* 693.

Beurs van den 12den September.

Alle Spaansche schuldbrieven hebben op nieuw achteruitgang geleden; doch zijn geene nadere tijdingen ontvangen. Onze binnenlandsche effecten waren insgelijks iets flaauwer, doch over het algemeen waren de afdoeningen niet aanmerkelijk.

Fluctuatien der prijzen:

Spanje. 5 pCt. perpetuelen à 30 geopend, $29\frac{3}{4}$ à $\frac{3}{8}$ gebleven; 3 pCt. van 19 tot $18\frac{1}{2}$ gedaald; uitgestelde in het begin $12\frac{1}{2}$, op het eind 12 à $\frac{1}{8}$; obligatien cortes $27\frac{1}{8}$ geopend, doch allengskens tot 26 pCt. gevallen en konden zich niet weder daarboven verheffen.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$ à $\frac{1}{8}$ gebleven; 5 pCt. $101\frac{11}{16}$ à $\frac{3}{4}$; kansbiljetten $23\frac{15}{16}$ à $\frac{7}{8}$; beide syndicaat als gisteren.

Oostenrijksche en Russische fondsen als gisteren.

Effecten-Societeit van 13 September.

Wij zijn heden zonder eenige nadere tijdingen uit Spanje; doch bevestigen zich de vroegere berigten nopens onlusten in de verschillende steden van het Spaansche rijk, ten voordeele der constitutie van 1812, tot nu schijnt echter het bewind niet gezind om iets dergelijks toetegeven en beschouwt alle leden der junta's als rebellen.

Spaansche effekten waren iets meerder gewild dan gisteren, doch was de handel gering.

Onze binnenlandsche onveranderd.

Mengelwerk.

Onze toestand.

Indien wij de vraag opperen, in welken toestand *Oud-Nederland* zich op dit oogenblik, en reeds sedert geruimen tijd, bevindt, dan betwijfelen wij het, of wel iemand in staat is deze vraag te kunnen beantwoorden. Afgescheiden van zijne oude mede-broeders; geslingerd door zijne zoogenaamde bondgenooten; geregeerd wordende naar eene grondwet, welke, in zoo vele opzigten, ten gevolge der plaats gehad hebbende gebeurtenissen, is vervallen, of eene andere uitlegging, dan naar haren letter, heeft erlangd; in afwachting van hetgeen zijne vrienden of vijanden over deszelfs toekomst zullen beslissen; gebonden door een' stilstand van wapenen, en, wat meer is, door de bepaling, door deszelfs gouvernement aangenomen, om *België* niet aan te vallen, — in een' zoodanigen staat leeft men dag op dag, jaar op jaar, voort, en ziet *Oud-Nederland* zich verpligt zijne schuld steeds te verhoogen, de schulden voor zijne voormalige broeders, de Belgen, te voldoen, en zijn deszelfs ingezetenen genoodzaakt, diensten gevolge, hooge lasten op te brengen; terwijl het Bewind aarzelt, om, in afwachting van hetgeen er verder voorvallen mogt, hetzij den handel te bevoordeelen, door de invoering van een mild of vrijgevig stelsel van regten, hetzij zoodanige maatregelen te nemen, die den steeds kwijnenden en al meer en meer achteruitgaanden landbouw, die zoo voorname tak van volksbestaan, konden opkweeken, of uit diens treurigen staat kon redden. Hoe langen tijd zulk een toestand kan of moet aanhouden, laten wij liefst in het midden. Evenmin onderzoeken wij, en wij gelooven, dat men onze bescheidenheid zal weten op prijs te stellen, of de mogelijkheid bestaan had, ja of het geen pligt ware geweest, zoodanigen, voor het minst altijd beklagenswaardigen toestand, voor te komen. Wij vragen alleen of de natie geene aanspraak daarop zou mogen maken, dat men haar den waren toestand van zaken deed kennen; en dat men haar inlichtte wat in de toekomst over haar beschoren is. Het is wel mogelijk, ja wij houden het welligt voor bewezen, dat de regering niet in staat is die vraag te beantwoorden. Is dit het geval, dan mogen wij er echter wel op aandringen, dat men den verderen loop der onderhandelingen doet kennen sedert den 1. April 1834. Van af dien tijd zal er in de staatkundige wereld toch nog wel iets omtrent *Oud-Nederland* hebben plaats gehad. Uit den aard der zake vloeide uit de toen aan de natie gedane staatkundige mededeeling voort, dat er kort daarna of ten minste na de terugkeering van graaf VAN REEDE, uit *Biberich*, en alzoo na den afloop van zijne zending, eene nieuwe mededeeling zoude zijn gedaan geworden. Bij het slot dier mededeeling werd toch gezegd, dat graaf VAN REEDE naar het hof van Z. H. den hertog VAN NASSAU vertrok, met het doel, om Z. H. te bewegen, zijn besluit, tot het niet afzien van Luxemburg, in te trekken, of ten minste daaromtrent in nadere onderhandeling te treden. De uitkomst van die zending kon voor ons land zeer belangrijk worden. Bewilligde de hertog daar niet in, dan kon de regering daarvan kennis geven aan de Londensche conferentie, welke hare werkzaamheden had gestaakt, gedurende den tijd, dat de zaak van Luxemburg niet zoude zijn beslecht. De oplossing van het geschilpunt betrekkelijk dat Groothertogdom zou alsdan echter niet van ons bestuur hebben afgehangen, en wij mogten bij de vereeniging van de gezanten der vijf groote mogendheden nog wel zoo veel inschikkelijkheid vooronderstellen, dat zij dezen, niet aan ons gouvernement te wijten hinderpaal, zouden in aanmerking nemen. Dat de hertog VAN NASSAU in het voorstel zou hebben toegetreden, is niet te denken. De zaak zoude alsdan welligt reeds verder gevorderd zijn. Men zoude mogelijk van geen *Belgisch* geschilpunt, noch veel minder van een *Luxemburgsch* meer hooren. Wat er echter sedert die mededeeling is gebeurd, is nog steeds met eenen digten sluijer bedekt. Wel is waar, van regerings-wege is op het einde van het vorige jaar te kennen gegeven, dat, indien er eenige mogelijkheid geweest ware, om eene staatkundige mededeeling te doen, de minister van buitenlandsche zaken zich reeds lang in 's lands vergaderzaal van die taak zou hebben gekweten. Men voegde er bij: « Geen wantrouwen, geene vrees voor ontijdige ruchtbaarheid, indien het in geheim kommitté had plaats gehad, heeft dit voor als nog doen uitstellen; maar is het niet in alle landen door de ondervinding gestaafd, en zelfs bij de meest vrijgevige grondwettelijke bepalingen tot regel geworden, dat er omstandigheden zijn, [illegible], bij wien het bestuur der buitenlandsche betrekkingen berust, [illegible] zich van alle mededeeling dienaangaande te onthouden?" Hoezeer een [illegible] met den minister, die deze woorden uitsprak, en aldus met de regering, uit welker naam hij zich deed hooren, zal instemmen, kunnen wij nogtans niet toegeven, dat er nog geene mogelijkheid heeft bestaan, om eene staatkundige mededeeling te doen, daar *Oud-Nederland* zeer zoude zijn te beklagen geweest, indien dergelijke mogelijkheid zich niet hadde voorgedaan, of, met andere woorden, indien er, sedert de laatste mededeeling, omtrent de Belgische aangelegenheden bij de diplomatie een volslagen stilstand ware in acht genomen. In dat geval, zoude het te voorzien zijn, dat wij nog even zoo vele jaren, als wij met *België* vereenigd waren, van hetzelve zouden blijven afgescheiden, zonder dat het te hopen ware, dat het in dien tijd met dat land tot eene schikking zoude komen. Trouwens, de zending van graaf VAN REEDE was geslaagd, of mislukt, en derzelver uitslag kon medegedeeld zijn geworden. Eerder kunnen wij toegeven, dat er welligt redenen bestaan hebben, om zich van eene mededeeling te onthouden. Is dit zoo, en de ondervinding zal leeren of die redenen gegrond of ongegrond waren, dan is het te hopen, dat dezelve spoedig mogen eindigen, en dat de natie van den staat der geschilpunten met *België* worde onderrigt. Wij hopen tevens, dat de regering zich daarbij door geen ijdel schrikbeeld voor de goed- of afkeuring der diplomatie van buitenlandsche vorsten zal laten afschrikken. Deze heeft 's lands belangen niet derwijze behandeld en behartigd, dat men haar bij eene inwendige zaak zou moeten ontzien. Wij gelooven, wel is waar, dat de regering in April jl. aan de nationale wetgeving den staat van zaken heeft doen kennen, hoezeer daarvan geen officieel bewijs bestaat; maar juist omdat deze aan dezelve is kenbaar gemaakt, ware het te wenschen, dat de natie ook op het standpunt van hare volksvertegenwoordigers werd gebragt. Geen woord is er toch gerept geworden sedert de mededeeling op 1 April 1834, hetwelk de natie in hare vrees, over de onbepaalde voortduring van eenen onzekeren, en, ten gevolge daarvan, ongelukkigen staat van zaken kan geruststellen, of, aan den anderen kant, haar kan doen besluiten, om onbedeesd te volharden, en hare vijanden, indien zij die heeft, te doen zien, dat zij daar, waar het hare eer, hare belangen en hare zelfstandigheid geldt, ook ondanks de grootste opofferingen, volhouden kan. Het is te hopen, dat de bewindslieden, die het roer van staat in handen hebben, zich doordrongen zullen gevoelen van de noodzakelijkheid, om de natie, hetzij voor, hetzij bij de opening der aanstaande zitting van de Staten-Generaal, voor het oog der natie den waren stand van zaken bloot te leggen, en haar daardoor hetzij eene geruststellende, eene blijde tijding mede te deelen, hetzij haar het dringende aan te toonen, om voort te gaan op den eens ingeslagen weg, en tevens te doen blijken, dat deze de eenige, de ware is, welken men volgen kan of te bewandelen heeft, om te komen tot het gewenschte doel: *afscheiding van*, en *vrede met België*.

Nieuw belangrijk project.

Wij ontvingen onderdaags een vlugschrift, dat bij den boekhandelaar IS. AN. NYHOFF alhier wordt uitgegeven; doch welks auteur gemeend heeft zich niet te moeten noemen. Dit boekske bevat een nieuw project, dat wij belangrijk durven noemen, omdat het de uitbreiding van onzen groothandel ten doel heeft, en, voor zoover wij de zaak kunnen inzien, zeer uitvoerbaar en daarom zeer te wenschen is. Het betreft namelijk het aanleggen van eenen spoorweg van *Amsterdam* naar *Munster*. Om het doelmatige van zoodanigen spoorweg, die een nieuw débouché naar geheel het Duitsche binnenland zou verschaffen, en, bij verlenging naar *Hessen-Kassel*, een voordeelig verband met den geprojecteerden schakel van alle Duitsche spoorwegen zou kunnen daarstellen; om het doelmatige van zoodanigen weg zelfs boven dien naar *Keulen* aan te toonen, bepaalt de schrijver zijn betoog kortelijk tot deze drie hoofdpunten:

1°. Het nut en de strekking van een' spoorweg van *Amsterdam* naar *Munster*;

2°. De voordeelen, welke aan zulk eene onderneming de voorkeur, boven den weg op *Keulen*, moeten verzekeren, en

3°. Het bij voorraad wederleggen van eenige zwarigheden, die welligt tegen de bedoelde onderneming worden geopperd.

A. Wat de strekking van den weg betreft, deze zou zich in allen geval van *Amsterdam* over *Amersfoort*, in de eene of andere rigting naar den *IJssel*, moeten bepalen, waarschijnlijk het verkieselijkst over *Barneveld* op *Dieren*, omdat de ijzeren kettingbrug over den *IJssel* het best bij *Dieren* zou kunnen gelegd worden: wijl de *IJssel* bij dit dorp een' hoogen oever heeft, en aan de overzijde in den *Olburgschen Polder* zeer gevoegelijk eene verlaatbrug van steen zou kunnen worden daargesteld, om, bij hoog water, den loop van het rivierwater niet binnen de oevers van de bruggenhoofden der kettingbrug te beperken. Oordeelt men de rigting van *Amersfoort* over *Arnhem*, daarentegen, verkieslijker, dan zou de bedoelde kettingbrug bij *Westervoort* over den *IJssel* kunnen worden gelegd; maar in één van beide gevallen de weg zelve op *Boekholt* (een levendig fabrijk-stadje) moeten loopen, en van daar eene andere rigting moeten volgen, dan die op *Keulen*. De rigting op *Dieren* zou echter voordeeliger zijn dan op *Arnhem*, om de minderheid van kosten, onder anderen voortspruitende uit de genaardheid van het terrein, dat tusschen *Amersfoort* en *Dieren* genoegzaam geene waarde en van daar tot *Boekholt* weinig waarde heeft. Van daar zou de weg verder over *Koesfeld* op *Munster* moeten loopen en daar evenzeer land van weinig waarde, zonder eenigen berg of rivier, doorsnijden. Wanneer nu de geprojecteerde weg van de *Weser* over *Iserlohn*, *Barmen* en *Elberfeld* naar den *Rijn* tot stand komt, dan gaat die langs *Munster*, of op weinige uren afstands van de stad, weshalve voldoende, om onzen sproorweg met den geheelen schakel der *Duitsche* spoorwegen in verband te brengen. — En zoodoende ontstond er voor *Amsterdam* de nauwste handelsbetrekking met *Osnabrugk*, *Minden*, *Kassel*, *Arensberg*, *Paterborn*, *Soest*, *Lipstadt*, *Dortmond* en *Ham*; terwijl de fabrijkplaatsen *Iserlohn*, *Bielefeld*, *Werl* en andere kleinere, over *Amsterdam* een gewenscht débouché zouden verkrijgen.

B. De voordeelen uit zoodanigen aan te leggen weg zijn: 1°. minder kostbaarheid; 2°. dat dezelve eene geheel nieuwe bron van handelsvertier opent, zonder dat met *Keulen*, *Frankfort a. m.* of de Rijnoeverstaten te benadeelen, en

3°. dat daardoor aan de Rijnvaart en *Hollands* scheepsbouw hoegenaamd geen nadeel kan worden toegebragt.

Een spoorweg van *Amsterdam* tot *Keulen* 25½ Duitsche mijlen of 51 uren gaans zijnde, is tot *Munster* slechts 21 Duitsche mijlen of 42 uren gaans: dus eene mindere uitgave van ongeveer een vijfde, of ruim twee miljoen, welke som op drie miljoen kan gesteld worden, als men in aanmerking neemt, dat de weg tusschen *Amersfoort* en *Dieren* eenen weinig kostbaren grond doorsnijdt, en er slechts ééne kettingbrug over den *IJssel* noodig is; terwijl men voor dien op *Keulen* er twee, ééne over den *IJssel* en eene over de *Roer*, noodig heeft, behalve nog de mindere moeijelijkheden, die het terrein oplevert. Berekende men derhalve voor den eerstgenoemden 12 miljoen, dan zou laatstgemelde op niet meer dan 9 miljoen te staan komen, en daardoor ten anderen een nieuw handelsvertier tusschen *Amsterdam* en het Duitsche binnenland plaats grijpen, dat allerbelangrijkste voordeelen zou opleveren; terwijl de handel langs den Rijn hierdoor hoegenaamd geen nadeel kan lijden, daar het genoemde uitgestrekte binnenland, in de noordelijke rigting althans, noch over *Keulen*, noch over *Frankfort* eenige koloniale producten, Fransche wijnen of voortbrengselen der visscherij ontvangt. — Is dit zoo, dan heeft *Rotterdam* en deszelfs rivier-handel niets met grond van eenen spoorweg op *Munster* te duchten, ten minste niet over *Dieren*.

C. Wat eindelijk de zwarigheden betreft, welke men tegen de bedoelde onderneming aanvankelijk zou kunnen opperen, derzelver wederlegging komt den schrijver niet moeijelijk voor. Het moet vreemd schijnen — zegt hij — dat men nog nimmer op het denkbeeld is gekomen, om op eene of andere wijze een débouché naar de zijde van *Munster* te openen. Of zou men daaruit moeten besluiten, dat de Amsterdamsche handel zoodanige betrekking altijd als onbelangrijk heeft beschouwd? Hiertegen zou men kunnen aanvoeren, dat, bijaldien de Rijnstroom niet langs *Keulen*, maar langs *Kassel* en *Munster* liep, laatstgenoemde steden ongewijfeld de stapelplaatsen voor den Duitschen Rijnhandel zouden geworden zijn, in plaats van *Keulen*. Maar het menschelijk vernuft heeft het door kunstgewrochten zoo ver gebragt, dat het, in mededinging der groote natuurlijke communicatiën, andere kan daarstellen, welke gene welligt in doelmatigheid overtreffen.

Vele vermogende handelsteden kunnen in onzen tijd door geld die uitwegen verkrijgen, welke zij voor haren handel noodig oordeelen, zonder zich aan natuurbeletselen te bekreunen, die men voorheen als onoverkomelijk beschouwde.

Toen de spoorweg tusschen *Amsterdam* en *Keulen* werd geprojecteerd, was er nog geen uitzigt op een' algemeenen schakel van zulke wegen in *Duitschland*; thans is dit werkelijk het geval, en het uit dien hoofde pligt, dat wij onze belangen aan dien schakel trachten aan te sluiten.

Men zal misschien tegenwerpen, dat de bedoelde *Amsterdamsch-Munstersche* spoorweg niet genoegzaam tot rentebetaling en aflossing zal opbrengen. Maar als er tot opbeuring van den Amsterdamschen handel hulpmiddelen moeten gebezigd worden, is er dan, behalve *Parijs* en *Londen*, wel ééne stad, die zooveel kan wagen als *Amsterdam*? Tot het bevorderen van zulk een doel is het ten minste wenschelijker zijn geld te besteden, dan tot het bespoedigen eener gemeenschap tusschen *Amsterdam* en *Haarlem*. Het geldt hier den groothandel.

Dat een spoorweg van *Amsterdam* op *Munster* gewenschte voordeelen zal kunnen opleveren, is niet alleen mogelijk, maar zelfs denkelijk. Verscheiden ijzeren wegen in *Engeland*, *Frankrijk* en *Noord-Amerika* hebben de actiën boven 200 percent, ja sommige tot 300 percent doen rijzen; terwijl die van *Keulen* naar de Belgische grenzen, reeds vóór de daarstelling, de aandeelen met premie heeft zien verhandelen.

Eindelijk zijn er nog zwarigheden te opperen tegen de surveillance, de moerassige gronden, het gevaar der nieuwigheden en meer anderen. Daar echter de ondervinding heeft doen zien, dat dergelijke zwarigheden niet onoverkomelijk zijn, en alle vraagstukken omtrent zulke bezwaren door geld kunnen overwonnen worden, ontbreekt het *Amsterdam* ten minste niet aan de middelen voor zoodanig eene overwinning.

De schrijver wenscht derhalve, dat zijne voorgedragene denkbeelden waardig zullen bevonden worden, om meer opzettelijk onderzocht en tot een plan van uitvoering gebragt te worden.

Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *I. J. R O M E Y N*, geliefde Echtgenoote van

NYMEGEN,
den 9den September
1835.

H. GREVINK.

Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON, vrouwe *C. E. W. D Y C K M E E S T E R*, geboren *D E F O C K E R T*.

ZOELEN,
den 9den September
1835.

Onze geliefde jongste Dochter, *E L V I R E A D E L A I D E*, werd ons heden, na een lijden van ruim zes maanden, nog geene anderhalf jaar oud, door den dood ontnomen.

'S HEERENBERG,
den 5den September
1835.

L. C. J. VAN NISPEN,
E. L. VAN NISPEN,
Geb. LENDER.

P R O V I N C I E *G E L D E R L A N D*.
A A N B E S T E D I N G.

Op Vrijdag, den 24sten September des jaars 1835, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Gelderland*, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie *Gelderland*, aan het lokaal van het Gouvernement, te *Arnhem*, worden aanbesteed:

Het doen van eenige H E R S T E L L I N G E N *en het* G E W O O N O N D E R H O U D *van het* H U I S *van* B U R G E R L I J K E *en* M I L I T A I R E V E R Z E K E R I N G *binnen* Arnhem, *gedurende den tijd van drie jaren*.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Gouvernement der Provincie *Gelderland* te *Arnhem*, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende twee dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur *F E R R A N D*, te *Arnhem*, en den Ingenieur *D I B B E T S*, te *Zutphen*.

De Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland,
VAN HEECKEREN VAN KELL.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Griffier der Staten,
M. J. VITRINGA.

D E P A R T E M E N T VAN *O O R L O G*.
's Rijks Stoeterij te Borculo.
O P E N B A R E A A N B E S T E D I N G.

Ingevolge bekomene magtiging, en onder nadere goedkeuring van zijne Excellentie den Heer Directeur Generaal van Oorlog, zal de Kolonel, Directeur van boven genoemd Etablissement, op den 25sten September 1835, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *A. M A R T E N S*, Kastelein te *Borculo*, in het openbaar aanbesteden:

Het doen van H E R S T E L L I N G E N AAN DE S T A L L E N, H E K K E N, S C H E E R L I N G E N en verdere G E B O U W E N van *'s Rijks Stoeterij*.

De bestekken en voorwaarden zullen ter lezing liggen te *Zutphen* bij *W E E N I N K*, in den *Hollandschen Tuin*, en te *Borculo*, aan het Bureau der Directie van opgedachte Stoeterij.

---

§ † § Op Maandag den 21sten September 1835, des avonds ten zes ure, zal men, in het Logement *het Zwijnshoofd*, *te Arnhem*, ten overstaan van den Notaris Mr *G E R A R D* VAN *E C K*, residerende te *Arnhem*, bij inzet, in het openbaar veilen:

1°. Een net betimmerd, goed onderhouden en wel ter nering staand HUIS en ERVE, gelegen te *Arnhem*, in de Rijnstraat, Wijk B. No. 116, kadaster sectie O. No. 1560, thans bewoond door den Heer *S N I T F I N K*; te aanvaarden met 1°. Februarij 1836.

2°. Een hecht en sterk, mede wel ter nering staand, H U I S en E R V E, binnen *Arnhem*, in de Oeverstaat, Wijk B. No. 71, kadaster sectie O. No. 1559, thans bewoond door den koperslager *D E R K* VAN *B R U M M E N*; te aanvaarden met 1°. Mei 1836.

Wordende het huis te Arnhem *aan de Oude Kraan, vroeger geannonceerd, niet verkocht.*

Ter bezigtiging vrage men belet bij de respective bewoners.

---

† † † De Notaris Mr. *E. Æ. H O O G L A N D T*, te *Dieren*, is voornemens, om, namens zijne principalen, op Donderdag den 24sten September 1835, des voormiddags om 11 uren, ten huize van den Kastelein *H. J. B R I N K H O R S T*, in de *Kroon* te *Dieren*, publiek aan de meest en genoegbiedende te verkoopen.

Z E S T I E N S T U K S zeer goed gedresseerde P A A R D E N, van 5 tot 8 jaren oud, geschikt voor diligence-, wagen- en andere diensten en een' goed gedresseerden *vos-bles* H I T; des morgens voor den verkoop ten huize vermeld te bezigtigen.

---

† † † Op Woensdag den 16den September 1835, des voormiddags ten 10 ure, zal men te *Arnhem*, *op de Beek*, aan het Magazijn van Kleeding der Afdeeling Kurassiers No. 1, publiek, voor kontant geld, verkoopen: een groote en aanzienlijke partij nieuwe en gedragen W I T T E K O L L E N S C H E P P A N T A L O N S, D E K E N S, L A K E N S, Z A D E L S, [illegible] D E N T U I G en wat verder zal worden opgeveld; des morgens een uur voor den verkoop, ter plaatse voornoemd, te zien.

Uit de hand te Koop:

Eene goed geconserveerde en sterke C A B R I O L E T, met L E D E R E N K A P, te bevragen bij *W. B R I N K M A N*, Zadelmaker op de Nieuwstad, te *Zutphen*.

Te Huur,

Even buiten *Arnhem*, aan den Straatweg, naar *Velp*, een H U I S, bevattende *drie* K A M E R S, K E U K E N, enz. met daaracher gelegen T U I N. Tegen 1°. November aanstaande te aanvaarden en te bevragen bij den Notaris *G O D E F R O Y*, te *Arnhem*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.